ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Ι. Επί του ερωτήματος, που ετέθη.

Μετά την πρόσφατη αντικατάσταση του άρθρου 13 παρ. 8 του ν. 1566/1985 μέσω της διατάξεως του άρθρου 245 του ν.4512/2018, καθίσταται πλέον υποχρεωτική η παραμονή στο σχολείο κατά τις εργάσιμες ημέρες, πέρα από τις ώρες διδασκαλίας μέχρι την συμπλήρωση έξι ωρών ημερησίων ή τριάντα ωρών εβδομαδιαίως; Ποια επιρροή ασκεί στο ερώτημα η υπ' αρ. πρ. 14181/ΓΔ4/26-1-2018 εγκύκλιος του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων;

ΙΙ. Επί των εφαρμοστέων διατάξεων.

Το άρθρο 245 του ν. 4512/2018 προέβλεψε, «Η παρ. 8 του άρθρου 13 του ν. 1566/1985 (Α` 167) αντικαθίσταται ως εξής: «8*. Οι εκπαιδευτικοί των σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης παραμένουν* ***υποχρεωτικά*** *στο σχολείο τους στις εργάσιμες ημέρες, πέρα από τις ώρες διδασκαλίας,* ***όχι όμως πέρα από έξι (6) ώρες την ημέρα ή τριάντα (30) ώρες την εβδομάδα*** *και με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του Κεφαλαίου ΣΤ` του άρθρου 11, για την* ***προσφορά*** *και άλλων υπηρεσιών* ***που ανατίθενται από τα όργανα διοίκησης του σχολείου και συνδέονται με το γενικότερο εκπαιδευτικό έργο*** *, όπως η προετοιμασία του εποπτικού εκπαιδευτικού υλικού και των εργαστηριακών ασκήσεων, η διόρθωση εργασιών και διαγωνισμάτων, η καταχώρηση-ενημέρωση της αξιολόγησης των μαθητών, η συμμετοχή στην προετοιμασία και την πραγματοποίηση εορταστικών, αθλητικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων, ο προγραμματισμός και η αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου, η επικοινωνία με δομές υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου, η συνεργασία με εκπαιδευτικούς που διδάσκουν στο ίδιο τμήμα ή που διδάσκουν τα ίδια γνωστικά αντικείμενα, οι παιδαγωγικές συναντήσεις για την κατάρτιση ομαδικών ή εξατομικευμένων προγραμμάτων υποστήριξης συγκεκριμένων μαθητικών ομάδων ή μαθητών, η επίβλεψη σχολικών γευμάτων, η ενημέρωση των γονέων και κηδεμόνων, η τήρηση βιβλίων του σχολείου και η εκτέλεση διοικητικών εργασιών. [..*]».

Η προγενέστερη διατύπωση του ως άνω άρθρου ήταν η εξής: «8*. Όλοι οι εκπαιδευτικοί των σχολείων τηςÂÂ πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης παραμένουν*
υποχρεωτικά
στοÂÂ σχολείο τους στις εργάσιμες ημέρες, πέρα από τις ώρες διδασκαλίας, για την προσφορά και άλλων υπηρεσιών, που συνδέονται με το γενικότερο εκπαιδευτικό έργο, όπως συμμετοχή σε γιορταστικές, αθλητικές καιÂÂ πολιτιστικές εκδηλώσεις, ενημέρωση των

γονέων καιÂÂ κηδεμόνων, τήρηση βιβλίων του σχολείου και εκτέλεση διοικητικών εργασιών. ***Κάθε εκπαιδευτικός παραμένει υποχρεωτικά στο σχολείο, στις εργάσιμες μέρες πέρα από τις ώρες διδασκαλίας, για την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου*** *που του έχει ανατεθεί από τα όργανα διοίκησης του* ***σχολείου όχι όμως πέρα από έξι (6) ώρες την ημέρα ή τριάντα (30) ώρες την εβδομάδα,***
με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 της περίπτωσης ΣΤ του άρθρου 11 [..]
«.Από την συγκριτική επισκόπηση των δύο διατάξεων, ήτοι της διάταξης του άρ. 13 παρ. 8 του ν.1566/1985 και της ίδιας διάταξης μετά την τροποποίησή της από το άρ. 245 του ν.4512/2018, προκύπτουν εξαιρετικά χρήσιμα συμπεράσματα προκειμένου να δοθεί μια ασφαλής απάντηση στο ερώτημα που ετέθη. Έτσι, και οι δύο διατάξεις κάνουν λόγο για υποχρεωτική παραμονή των εκπαιδευτικών στο σχολείο μετά την συμπλήρωση του διδακτικού ωραρίου,
όχι πέραν των 6 ωρώ ν ημερησίως και όχι πέραν των 30 ωρώ ν εβδομαδιαίως.
Από την διατύπωση αυτή ευκόλως κατανοεί κανείς, ότι ο νόμος δεν προβλέπει την υποχρεωτική παραμονή στο σχολείο για 30 ώρες εβδομαδιαίως και για 6 ώρες ημερησίως. Αντιθέτως, μέσω και των δύο διατάξεων σκοπός του νομοθέτη φαίνεται να είναι να ορίσει το μέγιστο των ωρών, κατά τις οποίες ένας εκπαιδευτικός μπορεί να υποχρεωθεί να παραμείνει στο σχολείο ανά ημέρα ή ανά εβδομάδα. Εάν ο νομοθέτης επεδίωκε να θεσπίσει με τον τρόπο αυτό υποχρεωτικό ωράριο 30 ωρών εβδομαδιαίως και 6 ωρών ημερησίως, τότε η διατύπωση την οποία θα επέλεγε θα ήταν προφανώς διαφοροποιημένη, αφού θα παρέλειπε την φράση «όχι πέραν» και θα προέβλεπε ευθέως υποχρεωτική παραμονή έξι ωρών την ημέρα και 30 την εβδομάδα.

Αμφότερες οι διατάξεις, εκλαμβάνουν ως κύριο έργο του εκπαιδευτικού το διδακτικό έργο και σκοπούν να επιτρέψουν την αξιοποίηση των εκπαιδευτικών και σε άλλες συναφείς μεν αλλά μη διδακτικές δραστηριότητες. Κατά τούτο η ανάθεση αρμοδιοτήτων συναφών προς την εκπαιδευτική ή την διοικητική δραστηριότητα του σχολείου είναι επιτρεπτή και αντιστοίχως θεσπίζεται υποχρέωση του εκπαιδευτικού για παροχή πρόσθετης μη διδακτικής εργασίας, υπό την αναγκαία ωστόσο προϋπόθεση της μη υπέρβασης των ορίων, που ρητώς θέτει ο νόμος ήτοι των 6 ωρών ημερησίως και των 30 ωρών εβδομαδιαίως. Αμφότερες, ωστόσο, οι διατάξεις προβλέπουν με απόλυτη ελαστικότητα την προσφορά πρόσθετων υπηρεσιών συναφών με την λειτουργία του σχολείου, αφού τα όργανα διοικήσεως του σχολείου, κατά το μέτρο της εκάστοτε αρμοδιότητάς τους, αποφασίζουν την ανάθεση συγκεκριμένων μη διδακτικών καθηκόντων προς τους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι

και είναι υποχρεωμένοι να τα εκτελέσουν. Σκοπός, ωστόσο, αμφότερων των διατάξεων δεν είναι η θέσπιση ωραρίου στους εκπαιδευτικούς αλλά η πρόβλεψη, ότι πέραν των κυρίων καθηκόντων αυτών, ήτοι των διδακτικών, αυτοί υποχρεούνται να προσφέρουν πρόσθετο έργο, που συνδέεται με την εν γένει εκπαιδευτική λειτουργία του σχολείου.

Από την άλλη πλευρά, παρατηρεί κανείς, ότι η απαρίθμηση των πρόσθετων αρμοδιοτήτων, που μπορούν να ανατεθούν σε εκπαιδευτικούς είναι ενδεικτική και όχι αποκλειστική αφού και οι δύο διατάξεις κάνουν χρήση της λέξεως «όπως». Σημαντική διαφοροποίηση, ωστόσο, παρατηρεί κανείς μεταξύ της αντικατασταθείσας διατάξεως και της ισχύουσας αναφορικά με την ενδεικτική απαρίθμηση των εργασιών, που μπορούν προσθέτως να ανατίθενται στους εκπαιδευτικούς. Έτσι, ενώ στην προγενέστερη διάταξη προβλέπονταν ως πρόσθετες εργασίες «*συμμετοχή σε γιορταστικές, αθλητικές καιÂÂ πολιτιστικές εκδηλώσεις, ενημέρωση των γονέων καιÂÂ κηδεμόνων, τήρηση βιβλίων του σχολείου και εκτέλεση διοικητικών εργασιών*» πλέον ο κατάλογος αυτών γίνεται μακροσκελής και περιλαμβάνει μια σειρά αρμοδιοτήτων «*όπως η προετοιμασία του εποπτικού εκπαιδευτικού υλικού και των εργαστηριακών ασκήσεων, η διόρθωση εργασιών και διαγωνισμάτων, η καταχώρηση-ενημέρωση της αξιολόγησης των μαθητών, η συμμετοχή στην προετοιμασία και την πραγματοποίηση εορταστικών, αθλητικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων, ο προγραμματισμός και η αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου, η επικοινωνία με δομές υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου, η συνεργασία με εκπαιδευτικούς που διδάσκουν στο ίδιο τμήμα ή που διδάσκουν τα ίδια γνωστικά αντικείμενα, οι παιδαγωγικές συναντήσεις για την κατάρτιση ομαδικών ή εξατομικευμένων προγραμμάτων υποστήριξης συγκεκριμένων μαθητικών ομάδων ή μαθητών, η επίβλεψη σχολικών γευμάτων, η ενημέρωση των γονέων και κηδεμόνων, η τήρηση βιβλίων του σχολείου και η εκτέλεση διοικητικών εργασιών».*
Χωρίς αμφιβολία, ωστόσο, ακόμα και βάσει της προγενέστερης διατάξεως του άρθρου 13 παρ. 8 του ν.1566/1985 πολλές εργασίες, που σχετίζονται με την λειτουργία της σχολικής μονάδας, θα μπορούσαν να ενταχθούν στην υποχρέωση για παροχή πρόσθετης εργασίας, αφού η απαρίθμηση ήταν ενδεικτική και η έννοια των «διοικητικών εργασιών» μπορεί να συμπεριλάβει μια μεγάλη σειρά δράσεων, που σχετίζονται με την λειτουργία της σχολικής μονάδας. Βεβαίως, η απαρίθμηση των ενδεικτικών εργασιών, που μπορούν να ανατίθενται στους εκπαιδευτικούς είναι πλέον τόσο γενική που δυνητικά, ανάλογα με τις αποφάσεις των οργάνων διοικήσεως του Σχολείου, μπορούν να απολήξουν στην αύξηση των ωρών απασχόλησης ενός εκπαιδευτικού στην σχολική μονάδα που υπηρετεί, χωρίς κάτι τέτοιο να αποτελεί ευθέως την επιδίωξη του νομοθέτη και χωρίς στην πραγματικότητα μία τέτοια πρόβλεψη να προκύπτει από την γραμματική και τελολογική ερμηνεία του νόμου.

Σε καμία, ωστόσο, περίπτωση δεν εισαγόταν, μέσω της προγενέστερης διατύπωσης του άρθρου 13 παρ.8 του ν.1566/1985 αλλά ούτε και μέσω της ισχύουσας διατάξεως, υποχρέωση παραμονής στην σχολική μονάδα για 6 ώρες ημερησίως ή 30 ώρες εβδομαδιαίως, όταν μάλιστα αυτή η παραμονή δεν συνδέεται με συγκεκριμένα καθήκοντα, που σχετίζονται με το γενικότερο εκπαιδευτικό έργο, όπως περιγράφεται από το νόμο. Μια

τέτοια προσέγγιση θα οδηγούσε στο άτοπο να πρέπει να παραμείνει εκπαιδευτικός στην σχολική μονάδα συνολικά 6 ώρες ημερησίως, χωρίς την ίδια στιγμή να του έχουν ανατεθεί συγκεκριμένες πρόσθετες εργασίες και χωρίς να έχει να απασχοληθεί με οτιδήποτε. Μία τέτοια αντίληψη, ωστόσο, δεν ήταν εντός του σκοπού του νομοθέτη, όπως αυτός ρητώς εκφράστηκε στην γραμματική διατύπωση του επίμαχου άρθρου.

Στις 26-1-2018 εκδόθηκε η υπ' αρ. 14181/ΓΔ4/26-1-2018 εγκύκλιος του Υπουργείου Παιδείας, σύμφωνα με την οποία:

«*1. Οι εκπαιδευτικοί των σχολείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης παραμένουν υποχρεωτικά στο σχολείο τους στις εργάσιμες ημέρες, πέρα από τις ώρες διδασκαλίας όπως αυτές προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, όχι όμως πέρα από έξι (6) ώρες την ημέρα ή τριάντα (30) ώρες την εβδομάδα. 2.ÂÂ Στους εκπαιδευτικούς ανατίθενται από τα όργανα διοίκησης της σχολικής μονάδας υπηρεσίες που συνδέονται με το γενικότερο εκπαιδευτικό έργο, όπως η προετοιμασία του εποπτικού εκπαιδευτικού υλικού και των εργαστηριακών ασκήσεων, η διόρθωση εργασιών και διαγωνισμάτων, η καταχώρηση-ενημέρωση της αξιολόγησης των μαθητών, η συμμετοχή στην προετοιμασία και την πραγματοποίηση εορταστικών, αθλητικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων, ο προγραμματισμός και η αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου, η επικοινωνία με δομές υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου, η συνεργασία με εκπαιδευτικούς που διδάσκουν στο ίδιο τμήμα ή που διδάσκουν τα ίδια γνωστικά αντικείμενα, οι παιδαγωγικές συναντήσεις για την κατάρτιση ομαδικών ή εξατομικευμένων προγραμμάτων υποστήριξης συγκεκριμένων μαθητικών ομάδων ή μαθητών, η επίβλεψη σχολικών γευμάτων, η ενημέρωση των γονέων και κηδεμόνων, η τήρηση βιβλίων του σχολείου και η εκτέλεση διοικητικών εργασιών* «.

Κατ' αρχήν, είναι προφανές ακόμα και σε όσους δεν διαθέτουν εξειδικευμένες νομικές γνώσεις, ότι μία εγκύκλιος σκοπό έχει να ερμηνεύσει τον νόμο και σε καμία περίπτωση να μεταβάλλει το περιεχόμενό του ή να αλλάξει τις ρυθμίσεις του. Δεδομένου δε του χαρακτήρα των εγκυκλίων, σε περίπτωση, που μία εγκύκλιος περιέχει ρυθμίσεις διαφορετικές από τον νόμο τότε προφανώς υπερισχύει η διάταξη νόμου, η οποία διαθέτει ανώτερη τυπική ισχύ.

Στην επίμαχη εγκύκλιο, παρατηρείται μία αισθητή διαφοροποίηση έναντι της διατάξεως του άρθρου 245 του ν. 4512/2018, η οποία δεν είναι σαφές εάν οφείλεται σε πρόθεση της διοικήσεως να επιβάλλει «δια της πλαγίου» την τήρηση 30ώρου στους εκπαιδευτικούς ή σε κακή και ανεπιτυχή διατύπωση της εγκυκλίου, η οποία προσπαθώντας να διαφοροποιηθεί από το νόμο, «έκοψε» την λογική συνέχεια της φράσεως αυτού, με αποτέλεσμα το νόημα που εξάγεται να είναι διαφορετικό. Σε κάθε περίπτωση, ακόμη και με την ως άνω ανεπιτυχή

διατύπωση, το περιεχόμενο της εγκυκλίου δεν φαίνεται να εισάγει ευθέως υποχρέωση τήρησης 30ωρου, αφού και η εγκύκλιος κάνει χρήση των όρων «μέχρι 6 ώρες ημερησίως και μέχρι 30 ώρες εβδομαδιαίως». Αντιθέτως, ο νόμος, όπως και ανωτέρω εκτέθηκε, συνδέει άμεσα την παραμονή στον χώρο του σχολείου με την ύπαρξη συγκεκριμένου, νομίμως ανατεθειμένου εκ των προτέρων από τα όργανα διοικήσεως του σχολείου, έργου. Υπό την έννοια αυτή η εγκύκλιος ακόμα και εάν, ήθελε υποτεθεί ότι, εισάγει ρυθμίσεις αποκλίνουσες από τον νόμο, σε καμία περίπτωση δεν υπερισχύει αυτού.

Σημειώνεται, αν και δεν αποτελεί περιεχόμενο του ερωτήματος, ότι, όπως και ανωτέρω εκτέθηκε, η αρμοδιότητα των οργάνων διοικήσεως της σχολικής μονάδας για την ανάθεση των πρόσθετων εργασιών στους εκπαιδευτικούς θα πρέπει να αναζητηθεί στις επί μέρους διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Συγκεκριμένα τα άρθρα 38 και 39 της Υ.Α. Φ.353.1/324/105657/Δ1/8-10-2002 (ΦΕΚ 1340/Β/16-10-2002) ΆΆ προβλέπουν:

«**Άρθρο 38. Έργο του Συλλόγου των Διδασκόντων**

1. Ο Σύλλογος των Διδασκόντων κάθε σχολικής μονάδας έχει την ευθύνη να υλοποιεί τους σκοπούς και τους στόχους της εκπαίδευσης με συγκεκριμένες εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Στο έργο του σχολείου περιλαμβάνονται τρεις κυρίως εκπαιδευτικοί σκοποί. α) Η καλλιέργεια και ανάπτυξη των γνωστικών και των νοητικών ικανοτήτων των μαθητών. β) Η συναισθηματική καλλιέργεια για την αποδοχή αρχών που θα στηρίξουν τις αξίες τους και θα επηρεάσουν τη συμπεριφορά τους, ώστε να διαμορφώσουν θετική στάση για τη ζωή και την κοινωνία. γ) Η καλλιέργεια και διεύρυνση των ψυχοκινητικών ικανοτήτων του μαθητή για την απόκτηση δεξιοτήτων και την ομαλή ένταξή του στην κοινωνία. 2. Για την πραγματοποίηση των παραπάνω σκοπών ο Σύλλογος των Διδασκόντων πρέπει: α) Να προγραμματίζει και να οργανώνει το έργο του, να το παρακολουθεί και, τέλος, να το αξιολογεί. β) Να εξασφαλίζει τις προϋποθέσεις, ώστε τα μέλη του να επιμορφώνονται διαρκώς, να ανανεώνουν τις γνώσεις τους στον επιστημονικό τομέα και στις επιστήμες της αγωγής (ψυχοπαιδαγωγική και διδακτική κατάρτιση), για να είναι πιο αποτελεσματικοί στο έργο τους. γ) Να παρεμβαίνει σε περιπτώσεις φαινομένων σχολικής αποτυχίας και διαρροής των μαθητών, εφαρμόζοντας κατάλληλα αντισταθμιστικά εκπαιδευτικά προγράμματα για την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους. δ) Να ανανεώνει και να αξιοποιεί τα διατιθέμενα εποπτικά μέσα και τη σύγχρονη τεχνολογία στη διδακτική πράξη για την αποτελεσματικότερη άσκηση του εκπαιδευτικού έργου.

Άρθρο 39 Καθήκοντα και αρμοδιότητες του Συλλόγου των Διδασκόντων

Α' Γενικά: 1. Ο Σύλλογος των Διδασκόντων σε τακτική συνεδρίαση πριν από την έναρξη των μαθημάτων προγραμματίζει τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες για όλο το σχολικό έτος. α) Στον τομέα της επιμόρφωσης λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των μελών του και με βάση αυτές υποβάλλει πρόταση στο Σχολικό Σύμβουλο ή στο Διευθυντή Εκπαίδευσης ή στον Προϊστάμενο Γραφείου, κατά περίπτωση, προκειμένου να αντιμετωπισθούν με την ενδοσχολική επιμόρφωση. Ο Σύλλογος συνεκτιμά και τις αντίστοιχες προσπάθειες που έγιναν κατά τα προηγούμενα έτη. β) Σχετικά με την αναγκαιότητα των αντισταθμιστικών εκ- παιδευτικών παρεμβάσεων λαμβάνει υπόψη τα δεδομένα της σχολικής επίδοσης των μαθητών κατά το προηγούμενο διδακτικό έτος και τα συμπεράσματα της αυτοαξιολόγησης του σχολείου για το διάστημα αυτό. Συνεκτιμά, δηλαδή εάν εφαρμόστηκαν προγράμματα Ενισχυτικής Διδασκαλίας, Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης, ένταξης παλιννοστούντων ή άλλων εκπαιδευτικών καινοτομιών, σε ποιους μαθητές και με ποιο αποτέλεσμα. γ) Στον τομέα των μέσων, των πόρων και των προγραμμάτων εσωσχολικής ζωής λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες του σχολείου. 2. Ο Σύλλογος Διδασκόντων παρακολουθεί και εφαρμόζει τον αρχικό προγραμματισμό και, εφόσον, χρειασθεί παρεμβαίνει διορθωτικά. 3. Στο τέλος της σχολικής χρονιάς γίνεται η αυτοαξιολόγηση, κατά την οποία αξιολογείται ο βαθμός επίτευξης των στόχων που τέθηκαν κατά τον προγραμματισμό και η αποτελεσματικότητα των προγραμματισμένων ενεργειών. Η έκθεση αυτοαξιολόγησης, στην οποία περιλαμβάνονται και οι προτάσεις για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που έχουν διαπιστωθεί, υποβάλλεται μέσω του Διευθυντή του σχολείου στον αρμόδιο Σχολικό Σύμβουλο και στον Προϊστάμενο Γραφείου. Όταν δεν υπάρχει Προϊστάμενος Γραφείου ή έκθεση υποβάλλεται στο Διευθυντή Εκπαίδευσης. 4. Ο Σύλλογος Διδασκόντων αποφασίζει, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή του σχολείου, την ανάθεση στο διδακτικό προσωπικό της διδασκαλίας των μαθημάτων στις τάξεις και τα τμήματα. 5. Οργανώνει τον καταμερισμό των εργασιών στα μέλη του, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή, έτσι ώστε να αξιοποιούνται οι δυνατότητες όλων των μελών του και να εξασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και η ομαλή λειτουργία της σχολικής μονάδας. 6. Εισηγείται στο Διευθυντή Εκπαίδευσης ή στον Προϊστάμενο του Γραφείου και στον αρμόδιο Σχολικό Σύμβουλο τη λειτουργία τμημάτων Ενισχυτικής Διδασκαλίας, Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης και τάξεων υποδοχής. 7. Αναθέτει στους εκπαιδευτικούς του ίδιου σχολείου ώρες του προγράμματος Ενισχυτικής Διδασκαλίας για τη συμπλήρωση του ωραρίου. Επίσης, αναθέτει υπερωριακή διδασκαλία στο πρόγραμμα Ενισχυτικής Διδασκαλίας, όπως η νομοθεσία προβλέπει. 8. Αποφασίζει, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή του σχολείου, την ανάληψη δράσεων, πρωτοβουλιών, προγραμμάτων, την οργάνωση επισκέψεων και εκδηλώσεων που ανοίγουν το σχολείο στην κοινωνία. Με τον τρόπο αυτό ευαισθητοποιούνται και προβληματίζονται οι μαθητές και διαμορφώνουν θετικές στάσεις και συμπεριφορές. 9. Ο Σύλλογος Διδασκόντων έχει την ευθύνη για την ποιοτική βελτίωση και την αξιοποίηση των σχολικών εγκαταστάσεων, ιεραρχώντας και προτείνοντας στη σχολική επιτροπή, μέσω του Διευθυντή, την κάλυψη των αναγκών και αναθέτοντας στα μέλη του συγκεκριμένες αρμοδιότητες. 10. Αποφασίζει, σε συνεργασία με τους Σχολικούς Συμβούλους, με τα Επιμορφωτικά Κέντρα και τον Οργανισμό Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών ή με τα Πανεπιστήμια και ΤΕΙ την οργάνωση επιμορφωτικών προγραμμάτων και σεμιναρίων σε ενδοσχολικό επίπεδο ή συμμετέχει σε γενικότερα προγράμματα επιμόρφωσης, όταν διαπιστώνονται ανάγκες, όταν εισάγονται καινοτομίες ή επιβάλλεται να αντιμετωπισθούν ειδικά προβλήματα της σχολικής μονάδας. Τα προγράμματα αυτά πραγματοποιούνται εκτός ωρών διδασκαλίας. 11.Ο Σύλλογος Διδασκόντων αποφασίζει για την πραγματοποίηση

εκδρομών, περιπάτων ή επισκέψεων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. 12. Ενημερώνει, σε συνεργασία με το Διευθυντή, τους γονείς και κηδεμόνες, τουλάχιστον κάθε τρίμηνο ή τετράμηνο, σχετικά με τη φοίτηση, την πρόοδο και τη συμπεριφορά των μαθητών. Η ενημέρωση γίνεται εκτός των ωρών εργασίας του σχολείου. 13. Συνεργάζεται με όλα τα στελέχη Επιστημονικής Παιδαγωγικής Καθοδήγησης και της Διοίκησης για τον καλύτερο συντονισμό και την υλοποίηση του διδακτικού έργου, την ανταλλαγή απόψεων και την αντιμετώπιση των διάφορων διδακτικών και άλλων ζητημάτων που ενδεχομένως προκύπτουν. 14. Ορίζει, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή, τους υπεύθυνους των τμημάτων ή τάξεων για την παρακολούθηση της φοίτησης των μαθητών. Επίσης ορίζει τους συμβούλους των αντίστοιχων μαθητικών κοινοτήτων. 15. Όταν ο Σύλλογος, για οποιονδήποτε λόγο, αδυνατεί να αναθέσει στους εκπαιδευτικούς τη διδασκαλία μαθημάτων ή την κατανομή τάξεων και τμημάτων, την απόφαση παίρνει ο Διευθυντής του σχολείου σε συνεργασία με τον αρμόδιο Σχολικό Σύμβουλο. Σε περίπτωση αδυναμίας να ανατεθούν εργασίες και τομείς ευθύνης εντός του σχολείου, την απόφαση παίρνει ο Διευθυντής.
Β'. Ειδικές αρμοδιότητες του Συλλόγου των Διδασκόντων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
1. Αναθέτει υπερωριακή διδασκαλία για την κάλυψη των ωρών του ωρολογίου προγράμματος σε εκπαιδευτικούς του ίδιου σχολείου σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. 2. Ορίζει τους εκπροσώπους του στην επιτροπή ελέγχου της λειτουργίας των σχολικών κυλικείων, η οποία επιτροπή σε συνεργασία με τις μαθητικές κοινότητες παρακολουθεί τις συνθήκες λειτουργίας του. 3. Αποφασίζει για τη δικαιολόγηση των απουσιών των μαθητών, για την προαγωγή, απόλυση, παραπομπή σε επανεξέταση ή απόρριψη στο τέλος του διδακτικού έτους, με βάση τα σχετικά στοιχεία και τη βαθμολογία που έχει καταχωριστεί στα οικεία βιβλία, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις. 4. Επιβάλλει στους μαθητές τις προβλεπόμενες από τις ισχύουσες διατάξεις ποινές. Στο τέλος του διδακτικού έτους αποφασίζει για το χαρακτηρισμό της διαγωγής, τεκμηριώνοντας τις αποφάσεις του.
Γ'. Ειδικές αρμοδιότητες του Συλλόγου Διδασκόντων των ΣΕΚ
1. Προτείνει στο διευθυντή τον αριθμό, το είδος και τους χώρους των εργαστηρίων κατεύθυνσης που θα λειτουργήσουν. 2. Προτείνει στο διευθυντή την ένταξη των εργαστηρίων κατεύθυνσης στον αντίστοιχο τομέα. 3. Προτείνει στο διευθυντή, την ανάθεση της διδασκαλίας των μαθημάτων στο εκπαιδευτικό προσωπικό που έχει διατεθεί στο ΣΕΚ και με προτεραιότητα σε τμήματα μαθητών των σχολικών μονάδων από τις οποίες προέρχονται. 4. Προτείνει στο διευθυντή την κατανομή των εργασιών του ΣΕΚ μεταξύ των μελών του. Σε περίπτωση αδυναμίας πρότασης, για την κατανομή εργασιών αποφασίζει ο Διευθυντής του ΣΕΚ. 5. Κατά τις τακτικές συνεδριάσεις, μετά το τέλος των τετραμήνων, αξιολογεί τη διδακτική πράξη σε σχέση με τα προ- γράμματα των σχολείων και προτείνει λύσεις. 6. Το διδακτικό προσωπικό του ΣΕΚ συμμετέχει στους συλλόγους διδασκόντων των σχολικών μονάδων που ανήκουν. Εάν την ώρα που συνεδριάζει ο σύλλογος μιας σχολικής μονάδας οι εκπαιδευτικοί του ΣΕΚ ασχολούνται με την άσκηση μαθητών άλλου σχολείου, συμμετέχουν στον σύλλογο μόνο μετά από συνεννόηση με το Διευθυντή του ΣΕΚ. 7. Για γενικότερα ζητήματα παιδαγωγικά, διδακτικά, εισηγείται στις σχολικές μονάδες που είναι αρμόδιες για να αποφασίσουν. 8. Υποβοηθά και στηρίζει τη συνεργασία του ΣΕΚ και των σχολικών μονάδων με τους κοινωνικούς και παραγωγικούς φορείς στους περιοχής. 9. Αξιοποιεί τις δυνατότητες εκπαιδευτικών και μαθητών για κατασκευές εργαστηριακών ασκήσεων, συσκευών και οργάνων που υποβοηθούν στους σκοπούς και τη λειτουργία των εργαστηρίων. 10. Διατυπώνει στο διευθυντή στο τέλος κάθε διδακτικού έτους, προτάσεις για τη βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας των εργαστηρίων. 11.Αναλαμβάνει την

οργάνωση της παρουσίασης των εργασιών κάθε τομέα, με έκθεση έργων στο τέλος του διδακτικού έτους και κατά τη διάρκειά του.
Δ' Ειδικές αρμοδιότητες του Συλλόγου Διδασκόντων της Δημοτικής Εκπαίδευσης
1. Παραπέμπει τους μαθητές σε κατατακτήριες εξετάσεις, οργανώνει αυτές και επικυρώνει τα αποτελέσματά τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις 2. Στα συστεγαζόμενα σχολεία το ωρολόγιο πρόγραμμα δια- μορφώνεται ύστερα από συνεργασία των Διευθυντών και του διδακτικού προσωπικού των σχολείων αυτών, ώστε να διευκολύνεται η αμοιβαία συμπλήρωση του ωραρίου των εκπαιδευτικών των σχολείων αυτών και να εξασφαλίζονται η δυνατότητα εφαρμογής ενιαίου ωρολογίου προγράμματος. 3. Εισηγείται στο Γραφείο Εκπαίδευσης ή στη Διεύθυνση τη λειτουργία τμημάτων διευρυμένου ωραρίου. 4. Αποφασίζει από την αρχή της σχολικής χρονιάς τον τρόπο με τον οποίο θα γίνει η αναπλήρωση εκπαιδευτικών που εν- δέχεται να λείψουν για μικρό χρονικό διάστημα.
Ε' Ειδικές αρμοδιότητες του Συλλόγου των Διδασκόντων προσχολικής αγωγής
1. Το διδακτικό προσωπικό του Νηπιαγωγείου διενεργεί την κλήρωση για την επιλογή των νηπίων που θα εγγραφούν, όταν ο αριθμός των υποψηφίων δεν επιτρέπει την ικανοποίηση όλων των αιτήσεων. 2. Πέντε ημέρες πριν από τη λήξη του τριμήνου και όποτε προκύψει ανάγκη, σε κάθε νηπιαγωγείο πραγματοποιούνται συσκέψεις του διδακτικού προσωπικού, με σκοπό την εκτίμηση της προόδου των νηπίων και την ανταλλαγή απόψεων για τη χάραξη γενικών κατευθύνσεων σχετικών με τη λειτουργία του Νηπιαγωγείου. Στις συσκέψεις αυτές μπορεί να πάρει μέρος και ο αρμόδιος Σχολικός Σύμβουλος ή ο Διευθυντής Εκπαίδευσης ή ο Προϊστάμενος του Γραφείου. Οι συσκέψεις γίνονται εκτός ωραρίου. 3. Ο Σύλλογος Διδασκόντων Προσχολικής αγωγής έχει την ευθύνη για την εφαρμογή του προγράμματος σπουδών, για την εφαρμογή του ημερήσιου προγράμματος, την προστασία των νηπίων, την καθαριότητα των σχολικών χώρων και την οργάνωση της σχολικής μονάδας. 4. Τα μέλη του συλλόγου προσφέρουν τις υπηρεσίες τους ισότιμα και με βάση τη συναδελφικότητα και το σεβασμό της προσωπικότητας εκάστου μέλους σε όλα τα προγράμματα. 5. Ο Σύλλογος προσχολικής αγωγής δεν ορίζει εφημερεύοντες κατά τη λειτουργία του νηπιαγωγείου αλλά κάθε νηπιαγωγός έχει την αποκλειστική ευθύνη της επιτήρησης των νηπίων του τμήματός της. 6. Το διδακτικό προσωπικό των συστεγαζόμενων νηπιαγωγείων συνέρχεται σε κοινές συνεδριάσεις με πνεύμα συνεργασίας, ώστε τα νηπιαγωγεία να λειτουργούν ως ενιαίες σχολικές μονάδες και να επιτυγχάνουν από κοινού τους σκοπούς τους. Σε περίπτωση διαφωνίας την απόφαση παίρνει, ανάλογα με το θέμα, ο αρμόδιος Σχολικός Σύμβουλος ή ο Διευθυντής Εκπαίδευσης. Στις κοινές συνεδριάσεις προεδρεύουν εκ περιτροπής οι προϊστάμενοι των Νηπιαγωγείων.».

Εκ των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει, ότι η οργάνωση και εκπλήρωση, εν γένει, του εκπαιδευτικού έργου κάθε σχολικής μονάδας ανατίθεται, από τον νομοθέτη, στον σύλλογο διδασκόντων ο οποίος φέρει και την αποφασιστική αρμοδιότητα. Επιπροσθέτως, οι επιμέρους δραστηριότητες που περιγράφονται στο άρθρο 245 του ν. 4512/2018 ευθέως ανήκουν στην αρμοδιότητα του συλλόγου διδασκόντων. Συνεπώς, για την ανάθεση πρόσθετων εργασιών στους εκπαιδευτικούς και την οργάνωση του τρόπου παροχής τους, αρμόδιο όργανο είναι ο σύλλογος διδασκόντων ενώ τονίζεται για μια ακόμη φορά ότι οι εργασίες που καλείται κάθε εκπαιδευτικός να παρέχει, θα πρέπει να του έχουν εκ των προτέρων, ανατεθεί, υπό την έννοια, πρωτίστως, ότι όπως περιγράφονται στο άρθρο 245

δεν φαίνεται να φέρουν έκτακτο χαρακτήρα.

III. Επί της απαντήσεως, που προσήκει στο ερώ τημα, που ετέθη.

Όπως και ανωτέρω εκτέθηκε, σε καμία περίπτωση η διάταξη του άρθρου 245 του ν. 4512/2018, δεν θεσπίζει υποχρέωση παραμονής στο σχολείο των εκπαιδευτικών για τον πέραν του διδακτικού ωραρίου χρόνο, παρά μόνο όταν η παραμονή συνδέεται με συγκεκριμένα καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στους εκπαιδευτικούς από τα αρμόδια όργανα και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν των 6 ωρών ημερησίως και των 30 ωρών εβδομαδιαίως. Καμία άλλη νομική προσέγγιση των εν λόγω διατάξεων από οποιαδήποτε κατεύθυνση και εάν προέρχεται δεν μπορεί να ανταποκριθεί στην γραμματική και τελολογική ερμηνεία αυτών.

Παραμένω στην διάθεση σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση.

Αθήνα, 1-2-2018

Με εκτίμηση,

Μαρία Μαγδαληνή Τσίπρα

Νομική Σύμβουλος Δ.Ο.Ε.